

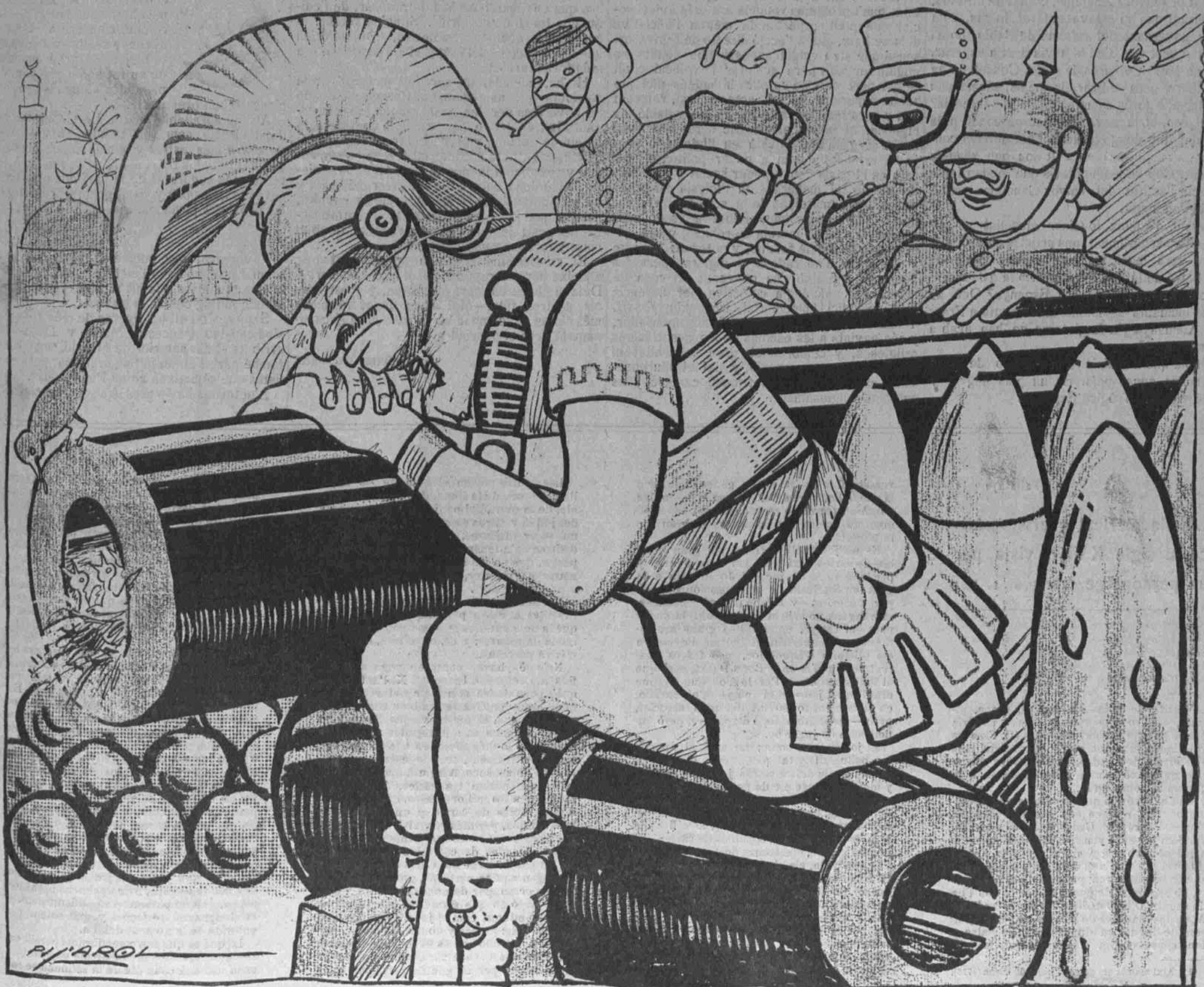
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosa)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessotes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

El deu de la Guerra dorm; però...

Veiàm si, fentli pessigolles, acabaran per despertar-lo.

LO DEL «NUMANCIA»

SILENCI Y TRAGEDIA

AQUET tragic incident del Numancia quedarà escrit ab lletres vermelles en l'història política del senyor Canalejas. El misteri de que s'ha volgut envoltar el succés, l'ignorància que dels fets ocorreguts ha dit tenir el senyor Canalejas no atenuaran pas, sinó ben al contrari, la seva culpa y la seva responsabilitat.

Es un fet nou, insolit, el d'un govern que, durant dies, ignora lo que ha succeït a bord d'un barco de l'esquadra que ha comunicat ja ab terra; que no sab la marxa del judici sumari, y que no s'entera d'una pena de mort fins que'l cadavre de l'afusellat jeu sobre la coberta del vaixell. Es tan extranya, tan inversemblant la situació del senyor Canalejas en aquesta qüestió, que si la posterior revelació de detalls íntims no ve a aclarir els punts boirosos, caldrà creure que l'actual president del Consell ha perdut el seny d'una manera lamentable.

No dubtem que, segons el Codig militar de Marina, la pena de mort era aplicable al cas de que's tractava. Però es evident que la manca de transcendència, y fins lo que podriem dirne caracter d'ingenuïtat de la sublevació, treuen an aquesta tota gravetat. Essent així, ¿no tenia el senyor Canalejas medis d'evitar l'afusellament? Es clar que'n tenia. Per què, doncs, no'ls ha usat? Tota l'opinió espanyola hauria estat al costat seu. Desde l'extrema dreta a l'extrema esquerra s'han aixecat veus demanant clemència. Tothom desitjava que no's posés al succés un epileg de sang. Y no obstant el senyor Canalejas, creuat de brassos, assegurant que no estava enterat de res, com si fos governant del reialme de Babia, no ha tingut el gest que d'ell hi havia dret a esperar. ¿Es que potser el president del Consell no ha sigut lliure pera aplicar els medis encaminats a evitar el rigorós compliment de la sentència? En tal cas, ni la seva dignitat personal, ni la seva dignitat de governant li permetrien continuar un minut més en l'alt lloc que segueix ocupant. Cap de les hipòtesis que poden ferse respecte l'actitud del senyor Canalejas es favorable an aquet.

Davant d'aquex fogainer afusellat se podran citar, segurament, uns articles d'un Codig. Sí; tot serà legal, tot estarà molt conforme ab la lletra de la llei. Però què ho fa que aqueixes coses no més passen a Espanya? Què ho fa que incidents semblants ocorreguts a França, a Alemanya y a Anglaterra no han acabat tan tristament?

Sembla que una sinistra maledicció de sang pesi sobre aquet país. Es un país negre, y també vermell. Tràgica Espanya!

EL CATOLICISME DELS LLIBREPENSADORS

ES ambigüetats sobre el caracter civil o religiós en l'enterrament d'en Vallès y Ribot han mogut en qualque esperit rectilini una certa nerviositat. Jo he rebut alguna carta de persona desconeguda, ont, ab el pretext d'aqueixa palidesa d'afirmació civil, se retreia una volta més el problema de la desharmonia entre les prediccions dels homes d'esquerra y la conducta observada per ells en la vida privada. En general se sol creure que les dues vides, privada y pública, són dominis absolutament separats, y que ningú ve obligat a adaptar la conducta particular observada a casa ab la conducta que s'aconseilla al poble desde la tribuna o el periodie. Se sol admetre correntment que hi ha dues veritats coexistents y oposades, y que la una inspira els actes de la vida política y l'altra es norma de la vida social.

Aquesta qüestió es tan important, pera mi, que arribo a atribuir-li la culpa de tota la nostra inferioritat com a poble. Hem edificat la nació sobre una base tal d'insinceritat, de prostitució d'ànima, que això ens inhabilita pera tota acció enèrgica, afebleix les afirmacions, posa un eco de falsat en les conviccions y corca els fonaments de la vida colectiva. En les relacions entre un polític y el poble que l'escolta, ¿com voleu que no hi hagi una fonamental desconfiança, un recel originari, quan moltes vegades la vida familiar d'aquell polític es l'exemple oposat de lo que predica y escriu? ¿Quants n'hi ha, entre els nostres polítics (y jo no m'exceptuo), que tinguin sempre, en l'història de llur vida, acomodada la conducta a la predicació? ¿Quants n'hi ha que, com sol dirse vulgarment, prediquin ab l'exemple personal?

En resum, pot dirse que hi ha aquí la fórmula de la nostra fonamental malaltia: el desacord entre la política y la societat; els que pretenen dirigir la cosa pública són, en privat, dirigits y esclaus...

Recordo que una vegada vaig dir, aquí mateix, que'l problema religiós era més aviat social que polític; pertanyia més a l'iniciativa dels de baix, que a l'acció directa dels governs, sense que això vulgui suposar que aquets no puguin fer molt pera accelerar l'evolució civil. Si per part dels no catòlics hi hagués una absoluta separació de tot acte cultural, refusant ells y llurs famílies tota mena de relació ab l'Església, el poder eclesiàstic seria una pura il·lusió. El gran mal no està en l'Església com a poder religiós, ni com a poder polític; el mal està en l'Església com a poder social y familiar. Es que de tal manera està l'Església infiltrada en les bases mateixes de la societat privada, que'ls sacraments han arribat a ésser cosa consubstancial ab la vida de relació, y han esdevingut festes de família, y notes de bon to, y diplomes d'honoradesa y dignitat pera les gents. Es que això s'ha convertit en cosa inherent a la psicologia colectiva, per herència d'un prejudici immemorial, irreflexiu, fossil. Y així són batejats els fills del llibrepensador, y són enviats a les escoles de les associacions religioses, y celebren ab gran solemnitat el dia de la primera comunió, y així el llibrepensador mateix contreu matrimoni canònic y es enterrat religiosament.

Un amic meu, periodista, se referia, ab acertadíssimes paraules, a un altre aspecte capital d'aquesta intromissió de l'Església dins la vida ciutadana: el domini eminent del clergat sobre'ls cementiris. Veieu aquí un escandalós atac a la propietat privada: jo heredo o compro una tomba en un cementiri construït per la municipalitat comunal; y no puc ésser enterrat en aqueixa sepultura, propietat meua: jo no puc entrar a casa meua. ¿Heu pensat seriosament en l'intrusió de poder que això representa per part de l'Església? Es com si se'm prohibís viure al meu domicili propi, perquè al pis del costat, o en el mateix carrer, o en la ciutat mateixa hi habiten catòlics! Perquè, si's reconeix un dret a l'Església pera expulsar els ciutadans de les necròpolis, ciutats de morts, es lògic reconèixerli el mateix dret pera expulsar els habitants que no vulgui en les ciutats de vius, lo qual seria certament el seu desitg, ja que l'Església y ciutat són una mateixa cosa, segons el lexic eclesiàstic.

La secularització dels cementiris tindria, doncs, una eficàcia encara major desde el punt de vista familiar que desde'l públic. Seria una veritable reforma social, més que política; y es en lo social, primordialment, que cal atacar l'Església. Ara mateix, tota la qüestió portuguesa, imatge de lo que seria la qüestió espanyola si logressim la República, no es altra cosa que un contrast violent entre'l laïcisme imposat per les seleccions polítiques y l'inèrcia d'una massa social embrutida per segles de catolicisme.

El triomf d'una causa exigeix, en una o altra forma, sacrificis, martiris. Avui aquestes proves tenen, sobre tot, caracter moral, y es precis que tots nosaltres les acceptem. Es precis que acceptem la ruptura ab els pares, ab les mares (sobre tot ab les mares, aquesta gran remora social, ab les santes mares, qui ens ensenyaren a resar, encara que fos en català); es precis que acceptem la ruptura ab el tracte social de molta gent; es precis fins y tot que acceptem el sacrifici dels fills (com a nous Abrahams, nous Jefts, nous Agamemmons, a manera del Deu Pare de la Trinitat cristiana) pera que'ls fills sien dignes y capassos de l'obra que ells mateixos han de realisar, de l'edifici que tenen de construir. Si no'ns sentim ab cor de fer aquestes renunciacions, ¿com voldrien que demà tinguessim la gosadia d'exposarnos a més forts perills?

Hi ha, ademés, un sacrifici material en la conducta que us recomano. Perquè moltes de les covardies per les quals ajupim la testa davant l'Església tenen per causa la consideració de que la fortuna y el benestar són més fàcils de conquerir pera'ls conformistes, qui s'acomoden y resignen a la norma general de la societat. Això dona encara un caracter més baix y vil a l'hipocresia de la societat que'ns envolta, pera la qual la fe es substituïda ab l'utilitarisme del gest; ja que l'Església s'accontenta ab el culte y menyspreua la sinceritat.

El cristianisme triomfà precisament per aqueixa heroica ruptura ab el món exterior. Deixeu els pares pera seguirme, y acostumeu els vostres fills. — Mai s'han donat fórmules més clares de combat ab la tradició y encaminament vers el pervindre.

GABRIEL ALOMAR

Entre ombres

Com una cinta cinematogràfica ha passat per davant dels nostres ulls l'horrible tragedia.

Ho hem vist, però ha sigut tan depressa, que... no sabem lo que hem vist.

«Al Numancia, anclat a Tànger, hi ha succeït alguna cosa. — Al Numancia hi ha hagut un moti. — El moti no té cap caracter polític. — Sembla que sí que té caracter polític. — El Numancia es a Cádiz, aont se celebrà el consell de guerra. — El consell de guerra ha judicat sumaríssimament als 28 tripulants del Numancia que a la matinada del 3 d'Agost varen insubordinarse a Tànger. — Aquest es el fallo del tribunal: El cap de moti, condemnat a mort; sis altres conjurats, a cadena perpetua; els demés, a penes més lleugeres. — El Numancia s'ha fet a la mar. — Ha sigut fusellat a bord del creuer el jefe de l'insubordinació. Era un jove gallego, fogoner, y's deia Antoni Sánchez Moya.»

Així, en aquesta forma deslligada y quasi incoherent han anat arribantnos les estranyes notícies.

Un vel de misteri tremola davant d'aquet drama horripilant que en breus hores ha anat a omplir un full de l'història d'Espanya.

Se murmura, se diu... però jse diuen tantes coses!

Lo cert es que'l drama ha terminat, que'l teló ha caigut y que encara no sabem ni una paraula de l'argument, dels personatges ni del caracter de l'obra inverossimil comensada a Tànger el dia 3 y acabada el dimecres dia 9 en les soletats immenses de l'Atlàntic.

RACIA, la populosa ex-vila, convertida avui en un dels més hermosos barris de Barcelona, comensarà el vinent dimars a celebrar la seva festa major, de gran anomènia en tot aquet pla per l'esplendides ab que'ls bons graciens saben preparar-la.

Ab tan agradable motiu, LA CAMPANA, unida a Gràcia, com sab tothom, ab llassos del parentiu més estret y la més fonda simpatia, envia a la veïna barriada la seva salutació fraternal y la seguretat de la part que pren en les seves expansions y en el general regositg de les pròximes jornades.

Favorescut per numerosa concurrència, en la qual predominava l'element obrer, va celebrarse el dimars a la nit al teatre de la Marina un nou miting contra la guerra.

Siguieren en ell les figures de més relleu els sindicalistes francesos Marie y Desmoulins, arribats el dia anterior de Madrid, aont havien també parlat en un miting organitzat pels socialistes que segueixen an en Pau Iglesies.

L'autoritat havia pres grans precaucions, que

Folletó n.º 11

L'Italia clerical y aristocràtica al segle XVIII, vista per un personatge francès : : :

Roma

(Continuació.)

Vestits de noia—ab anques, gropa, pitrera, coll rodó y tornejat—se'ls pendria pla be per veritables minyones (1). Fins se vol donar entenent que'ls homes del país s'hi erren devegades, arribant a les darres; però això es una vella calumnia a la que no hi dono cap fe.

Ben al revés, lo que jo veig es que aquests honrats romans són servents devotíssims del sexe bell. Cadascú té sa cadascuna. Sempre se'ls ven compareixer aplegats a les assemblees; y si no aplegats, ab un interval tan curt de l'un a l'altre, que quan se ven entrar a una persona's pot fer apostar, ab seguretat de guanyar, per la que l'ha de seguir. D'això'n diem les cartes rodades. Aquestes parelles de coloms se van ajuntant de dugues en dugues per les sales, y fan, sense ombra d'encongiment, la con-

(1) Així mateix era al teatre italià de Viena (1716).

verseta, fins que'ls venen ganes de jugar a la quadrilla, a tre sette, al stopa o be a les minchiato (tarots o cartes grosses); especialment an aquest últim, que es el gran joc imperant.

Es un joc molt extrany, pel gran nombre de cartes aixís com per llurs figures y per la manera de jugarhi. Jo hi veia a la gent tan capficada y tan apassionada, que per curiositat—y també perquè nosaltres, estrangers, no sabem com passar la major part del temps, en aquestes grans assemblees—m'he entretingut fentme iniciar en els misteris d'aquet joc, més foscos aparentment que'ls de la Bona Deesa, però que al fons no són res. Per lo poc que sé fins ara d'aquet joc—en el que ja m'hi barallo, en detriment tot sovint del meu associat, però,—me sembla fàcil d'aprendre, però difícilissim de jugar be.

El joc es molt bonic; tan sabi, al menys, tan bellugadís y tan picant com el reversi, el més bonic dels nostres jocs de França, y moltíssim més ple de peripecies. Per una altra banda, no té pas la bella senzillesa del reversi; essent, a l'inrevés, complicadíssim. Tinc ganes de portar-me'l; lo difícil és recullir un carregament de cartes. El juguen quatre, dos contra dos, asseguts com a la quadrilla, els dos companys encarats. Hi ha noranta set cartes, grosses y gruixudes el doble de les nostres, a saber: cinquanta sis dels quatre colors ordinari—perquè'ls italians tenen quatre figures per compte de les tres nostres—a més quaranta figures senzilles numerades, y el foll, o matto, que compta per zero, augmentant el valor de les altres.

Les figures porten el nom de les estrelles, del sol, de la lluna, del paps, del diable, de la mort, del penjat, de la trompeta del judici y altres extranyes. Les unes tenen un valor intrínsec, que varia entre elles, d'altres no'n tenen cap. Mes el nombre superior, que no val res, no deixa per això de matar a l'inferior, que val punts...

Volent donar a entenent que aquet joc fou inventat a Siena per Miquel Angel, pera que'ls nois aprenguessin a comptar de tota mena de manera; y es, en efecte, una aritmètica perpetua.

No's deu haver posat en voga a Roma fins als temps d'Innocent X, Panfilí; perquè'l papa de les minchiato y el retrat d'aquell gran pontífex se semblen com dugues gotes d'aigua. El joc no va pas lluny, y no s'hi juga gens car: devegades a escut la fitxa, però lo més sovint es a testó, que val, aproximativament, tres de les nostres pessetes de dotze sous. Afegiuhi que per aquí no's paguen mai les cartes. Y diguem, a més, que a les millors cases donen getons d'ivori, fitxes de cartó y un sol joc, que no's cambia, per més senyalat que estigui. Pera que no semblin tan brutes, les cartes estan pintades de coloraines pel darrera. Es un pas de comèdia veure com les dones barregen aquets cartons, grossos com un full en octau, per damunt del ventre, y sentir el jargó ab que s'entenen els jugadors, tan entretingut com el joc mateix. Tothom hi està boig: homes y dones. Es bonic, certament; jo trobo que es el sol joc de cartes consemblant ab els aixacs, per la varietat de les pessetes y per la guerra perpetua que's

fa, tan aviat a les unes com a les altres; perquè en cert moment una carta es important, y després ja ho es una altra.

L'altre dia en Legoux, qui està tocat del quiproquo, s'acostà a la senyora Bentivoglio, y li donà l'enhorabona per la traiesa ab que maneyava les minchiato;... volia dir les minchiato. Aquell mot es un terme de platxeria, que significa lo que falta an aquells minyons de teatre, dels qui us parlava ara fa poc. La riota fou general a l'assemblea; però ja saben que ell no's torba fàcilment.

Les reunions mundanes són preparades pera certs dies fijos de cada setmana, a casa d'una o d'altra dama, lo mateix que a les nostres ciutats. Hi va molta gent. Estan be de llums y de tò general. Són poc agradoses, però, especialment pera'ls forasters, dels qui no se'n recorden gaire els assistents, pensant no més que en el duo o en el joc ab els companys. Y no'ls són més atentes les senyores de casa, que ho haurien d'esser més; no hi entenen pas en fer els honors, y deixen a cada un intrigar pera divertir-se com li passi pel cap. Així es que'ls qui tenen poca part, o no n'hi tenen cap, en els duos, se queden fent rotlo parlant de la pluja, o del bon temps, o d'altres noves gens interessants, o van rodant d'una taula de joc a l'altra: mètodes poc recreatius, principalment pera nosaltres, que no parlem sinó dificultosament la llengua en conversa, y que estem poc enterats de la novetat del dia.

Lo que es que són comodíssims pera'ls estrangers aquestos dies marcats de reunió a cada casa. A cada dia de la setmana se sab

resultaren completament inútils. Els oradors, interpres fidels dels sentiments pacifistes que animen als nostres obrers, se manifestaren decidits adversaris de tota aventura al Marroc, per considerar que les seves primeres víctimes serien les classes proletàries.

Sense notes estridents, però quedant ben evidenciada la voluntat del poble treballador, l'acte terminà en mitg del major ordre.

Ab el títol de *Reclamación de amnistia* y dirigit al poble y a la premsa de Barcelona, s'ha publicat un follet escrit pels trentaset presos per delictes polítics y socials existents avui en aquesta Presó Celular.

Escrit en estil clar y concís, el follet es un clam de llibertat que, desenganyats ja de promeses jamai complertes, llensen els presos al poble, pera que aquet, junt ab la premsa, els apoyi en la seva demanda.

Les pàgines del petit però vibrant llibret, peran ab seguretat molt llegides, y algunes de les seves manifestacions objecte de vius comentaris.

No cal dir el gust que tindria LA CAMPANA en que la *Reclamación de amnistia* fos immediatament atesa.

An en Canalejas, que cada dia reb pel correu, enviat pels presos, un exemplar del seu follet, li toca respondre.

Ara sí que no podrà dirse que'ls francesos ens busquen raons, al nord d'Àfrica.

Ben al contrari. Ab tan bons ulls ens miren, que fins han ascendit al senyor Fernández Silvestre, jefe del destacament d'Alcazarquivir.

Per lo menos, nosaltres hem vist en un diari francès el retrato del citat tinent coronel, y a sota aquestes paraules:

«El general Silvestre.»

—Mentres a l'isla de Cuba hi domini l'influència yanki, no es probable que Espanya fassi allí gaire negoci,—ha dit el senyor Canalejas.

—Sí? Vegi lo que són les coses...

Nosaltres tenim entès que mentres a Espanya hi domini la *Tabacalera*, es impossible que'ls nostres productors puguin entendre's ab els cubans.

En una tauleta de casino:

—¿Ya sabe usted que don Dalmacio ha tenido que guardar cama?

—No es extrany,

—Cómo que no es extraño?... por qué?

—Perquè en ell, això de «guardar cama» no deixa de ser una conseqüència... No ha vingut predicant fins ara que les bailarines havien de *guardar les cames*?

Progressistes aromatics.

Els radicals del districte V han instalat la seva *Casa del Pueblo* en una ex-fàbrica de perfumeria.

Ben pensat.

No podien triar domicili més apropiat, els revolucionaris de *patchouli*.

El pare jesuïta s'acosta tot ple de misericòrdia al condemnat a mort.

—Fill meu, va a complir la sentència... Si en aquet critic instant desitges alguna cosa, demanala, que se't concedirà.

—Sols una cosa voldria.

—Què?

—El meu ofici es barber... Doncs, be... Voldria que'm deixessin afaitar al fiscal acusador.

SABADELL, 7 d'Agost.

L'ebanista del carrer de les Tres Creus, que sempre havia fet la feina de l'iglesia gran, s'ha posat en competència, per lo que respecta al trafiqueig de llana, ab el propi rector de la parroquia.

Es el cas que'l referit ebanista s'ha passat a empresari del «Cine Doré», fent venir unes atraccions d'aquelles en les quals, les artistes se busquen *pulgas* y fins quasi's treuen tota la roba pera no ser molestades per aquestes bestioletes. Y diuen si està molt cremat mossén Perarnau, y no n'hi ha pera tant, home; ja s'ho podia pensar que a l'esquena hi portava alguna cosa amagada... Y no hi ha de perdre res vostè ab això, puig mentres els seus amics de la crosta tinguin tanta afició a anar a sentir els couplets del *Sarasa*, l'empresari anirà més be que fent llits y calaixeres, y la causa de vostè també marxarà ab tota regla, perquè tindrà les ovelles contentes y divertides.

Bolves

El dimecres, allà a les deu del vespre, al llegí els darrers *partes* gaditans, recordant que ara mana en Canalejas y que en Maura ab *airò* no s'hi ha ficat, els aixieris intel·lectuals d'Europa ¿què devien pensar?

Aquets grans barcos inglesos que venen cada mitg any a dar per aquí un vistasso, ¿sabeu quin efecte'm fan?

Se'm figuren uns guindilles que lentament, pas a pas, *dan la vuelta a la manzana* per veure això com està.

Diuen que en Muley el bobo, emperador del Mogreb, dona mostres fa alguns dies de no estar be del cervell.

Me sembla que'l pobre moro si's torna boig motius té. Recordemnos d'aquell ditxo: «qui perd lo seu, perd el seny.»

Les coses d'aquet país de tal manera s'embrollen, que en Canalejas, buscant al *lío* solució honrosa,

ja ho ha dit a algun amic, pregantli que no ho fes correr:

—No'm quedarà més remei que d'entrada lliure al còlera.

Fa ja deu o dotze dies que allà en el Nort africà entre espanyols y francesos no hi ha hagut cap entrebanc. Fa ja deu o dotze dies... ¿No es vritat que sembla extrany?

—Fulano (un cert ex-ministre) es a fòra.

—Sí? ¿Y què hi fa a fòra?

—¿Què vol que hi fassi! Pren les aigües, com cada any.

—Però, fòra de les aigües, ¿què més pren?

—Res.

—Menos mal.

—A Madrid, el dilluns ultim, (el cas es realment curiós) no hi havia cap ministre.

—Y ¿còm va anar la nació?

—De la mateixa manera que quan s'hi ensopeguen tots.

C. GUMÀ

Les artimanyes carcundes

No perdonen els reaccionaris als republicans portuguesos, que tan magnànima y generosament saberen conduir-se en moments en que l'alegria del triomf hauria constituït als ulls de propis y extranyos, un atenuant a determinats excessos. La fèra reaccionaria no s'avé a donarse per vensuda, y al pas de la jova República portuguesa apilota onades d'obstacles que la privin d'avensar.

D'acord ab la Roma pontificia, treballen els enemics de la pau y el sossego de Portugal pera restaurar en la nació veïna un passat que es una vergonya. Mitg mort y tot, en moments que's parla ja de la conveniència de pensar en qui podrà substituir-lo, en hores en que'ls qui el rodegen fan els ulls com taronges y esmolten el seu bec d'esparvers, en circumstancies doloroses pera la salut del seu cos, se complau el Papa en prestar el seu concurs y en fer el joc dels reaccionaris, que pel sol fet d'ensenyar la cèba acullintse a l'ombra pontificia, perden als ulls del món lliberal el prestigi y la virtut de la seva innoble campanya.

A l'acció del clero conspirador y venjatiu s'hi ha ajuntat la gana, la mala fe y el servilisme d'una dotzena de periodistes, promptes a rompre en tot moment una llansa en defensa de la pitjor de les causes.

Quan l'opinió sensata y imparcial s'alsa contra'ls marxants de la ploma o de la paraula; quan, endut pel desitg de que brilli la veritat, se redressa el poble com un sol home, els negatius, els inquisidors, enemics de tota idea enlairada, contraris al dret, odiadors de tot lo que signifiqui particula de llibertat, parlen del respecte a la lliure emissió de les idees, invoquen la tolerancia, s'amparen en la cultura y l'honrades de l'adversari,

com si la tolerancia impliqués aguantar pacientment la difamació y l'ultratge, y com si la lliure emissió del pensament tingués que veure poc ni molt ab l'humilitat y la resignació, que, com totes les coses del món, tenen també els seus limits.

El joc es tan antic com perillós. Vagin en compte els realistes portuguesos en aquesta empresa difícilíssima a que s'han abandonat.

Y per lo que toca als quins se valen de la nostra hospitalitat pera maquinari sinistres projectes en contra d'un poble germà y veí, vegi el senyor Canalejas si li convé o no esvaeix d'una vegada y per sempre els dubtes que a son entorn s'acumulen respecte de l'existència d'un apoi o simpatia oficial, que tindria, ara com ara, tota l'apariencia d'una conxorxa ab els homes que desde el Vaticà conspiren contra el progrés y la pau dels pobles.

BAC DE RODA

Com vuitanta anys enrera

lo que progressem en l'ordre material progressessim també en l'ordre moral, forem ja la gent més perfecta de la creació. Desgraciadament no es així; y mentres conquerim l'espai, y suprimim els fils del telegraf, y descobrim nous secrets y noves forces de la naturalesa; mentres escursem les distancies y multipliquem les comoditats; mentres en l'ordre material ho renovellem y ho perfeccionem tot; en l'ordre moral conservem curosament totes les preocupacions estúpides y tots els procediments arcaics que'ns serven l'intel·ligencia obstruïda y els sentiments enverinats.

Recordem una obreta escrita fa prop d'un segle per Victor Hugo. Es l'història d'un bon obrer, Claudi Gueux, que, havent comès un robó pera donar pa a la seva dona y a la seva filla, compleix a presiri la condemna que li fou imposada. L'ascendent que, per ses qualitats y sense buscarho, consegueix sobre sos companys presidaris fa que quasi sempre, en les alteracions d'ordre propies d'un presiri, sigui de més eficacia, pera restablir la pau, una paraula seva que la presència dels soldats. Aquets bons serveis li reporten l'odi del director de la presó, que no perdona medi de ferir-lo y atropellar-lo. Abusant del seu carrec el molesta seguidament, y el separa d'un company que se l'estimava com a germà y partia ab en Claudi la seva racció diària. Aquesta provocació continua, sistemàtica, cruel, fou causa de que un dia en Claudi Gueux matés al director. Fou processat y mor al patibul.

Sobre aquest incident, senzill tal com el relatem, grandios tal com el conta Victor Hugo, fa el gran escriptor francès una serie de consideracions admirables. Estudia el cas d'aquell home de gran cor y poderosa inteligencia que falta per defectes d'educació y no s'esmena per defectes de correcció. Critica les lleis, que estimen com un atenuant en l'assassinat d'un borratxo la provocació del borratxo, y no tenen mai en compte la provocació constant y bàrbara d'un superior que abusa de la seva posició pera atropellar brutalment cada dia, y durant anys, a un inferior.

sempre plena de foresters... Din que ja s'ha fet a vigilar aquell marenagum y que no s'ha trobat més que un cop ab una estafada de cinccents zequins, que pagà sense dir mot, per por que l'aventura no donés un disgust a la senyora Borghese. La por que tenia el belitre era de l'escandol, que hauria estat motiu per treure'l d'una casa a la que tan be hi troba el compte.

Les dames d'aquí no s'enrogeixen les galtes, ni gasten pas vestits de massa luxe, ni compliquen els pentinats. La tara que se'ls podria trobar es la dels cabells una mica grassos; lo que ha fonamentat el carrec de poca condícia que'ls fan per altres ciutats. Aquí - ont fabriquen les millors pomades del món; perquè les de Roma són molt més suaus que les de la fonderia de Florencia— tenen les dames un horror invencible per les olors, ab la pretensió de que l'us els es pernicios en aquet clima, y les fa defallir sens falta.

Tinguen, doncs, per cert que no se'n serveixen mai y que han tornat a posar a la moda el gust d'Enric IV; tant que'l gran Pompeo, cèlebre destilador en voga, seria aviat a l'hospital, sinó tingués més parroquia que la d'elles.

Aquesta repugnancia'm sembla una afectació a contrasentit. Fa pocs dies, m'estava a casa del cardenal Passionei, al qui portaren, de la part d'unes religioses, els més hermosos poncems que en ma vida he vist! Me'n vaig ficar dos a la butxaca, y d'allí me'n vaig anar a jugar a casa Borghese.

(Seguirà.)

Doncs malgrat haver passat vuitanta anys desde que va escriure Victor Hugo les admirables pàgines que esmentem, y haverse inventat, desde aleshores, el fonograt, la telegrafia sense fils, els aeroplans, y una porció de meravelles elèctriques, les consideracions que fa el lluminós novelista respecte al cas d'en Claudi Gueux poden aplicarse avui senceres, íntegres, ab tot l'esperit de lamentació y anatema ab que foren escrites, a una porció de casos que ocorren diariament.

Si un home erigit en autoritat, faltant a tots els reglaments escrits y a totes les lleis de conciencia, atropella brutalment a un ciutadà que no ha comès cap falta; si aquest home, que representa tan indignament a l'autoritat, maltracta al ciutadà honrat pel sol capritxo de donar gust als seus instints bestialment sanguinaris, el ciutadà's queda ab la pallissa y a l'autoritat abusiva no li passa res. Si el ciutadà té sang y aquesta se li escalfa y li puja al cervell, y cegat per l'indignació que li causa l'atropell, fereix en legitima defensa a l'atropellador, tot el pès de la Llei caurà sobre'l ciutadà, ab tanta brutalitat com la de l'home que, abusant de l'impunitat de l'uniforme, el maltractava.

Si en tots els casos d'agressió contra una autoritat, de rebel·lió contra una Llei, d'indisciplina contra uns superiors, s'analissin ben be les causes de l'agressió, de la rebel·lió, o de l'indisciplina, potser ens trobaríem que hi han autoritats selvatges, Lleis absurdes o injustes, y superiors indignes. Y les autoritats foren més respectades, y les Lleis més fidelment complertes, y la disciplina més gustosament observada si, fent justícia a cegues, s'eliminassin els superiors indignes, les Lleis injustes y les autoritats selvatges.

Llavors no hi haurien tants castics, ni's parlaria de probables fusellaments, y les consideracions escrites per Victor Hugo fa vuitanta anys foren avui un anacronisme, com ho són les galeres accelerades y els telers de mà.

JEPH DE JESPU

REPICS

Això es portar les discussions ab salero y posar les coses en son degut lloc!...

En un congrés que's *cheminots* acaben de celebrar a París, veient el president, ciutadà Barbin, que's congressistes passaven el temps alborotant y insultantse y fent impossible tot treball fructuós, va encararse ab els que més cridaven y els va dir:

—Companys: Si no calleu immediatament, us clavo la campaneta pel cap. Y si sento algú que llensa una injuria, baixó de la presidència y li estiro les orelles.—

L'advertència no es, certament, molt parlamentaria, però els seus efectes sigueren magnífics. Tothom va callar.

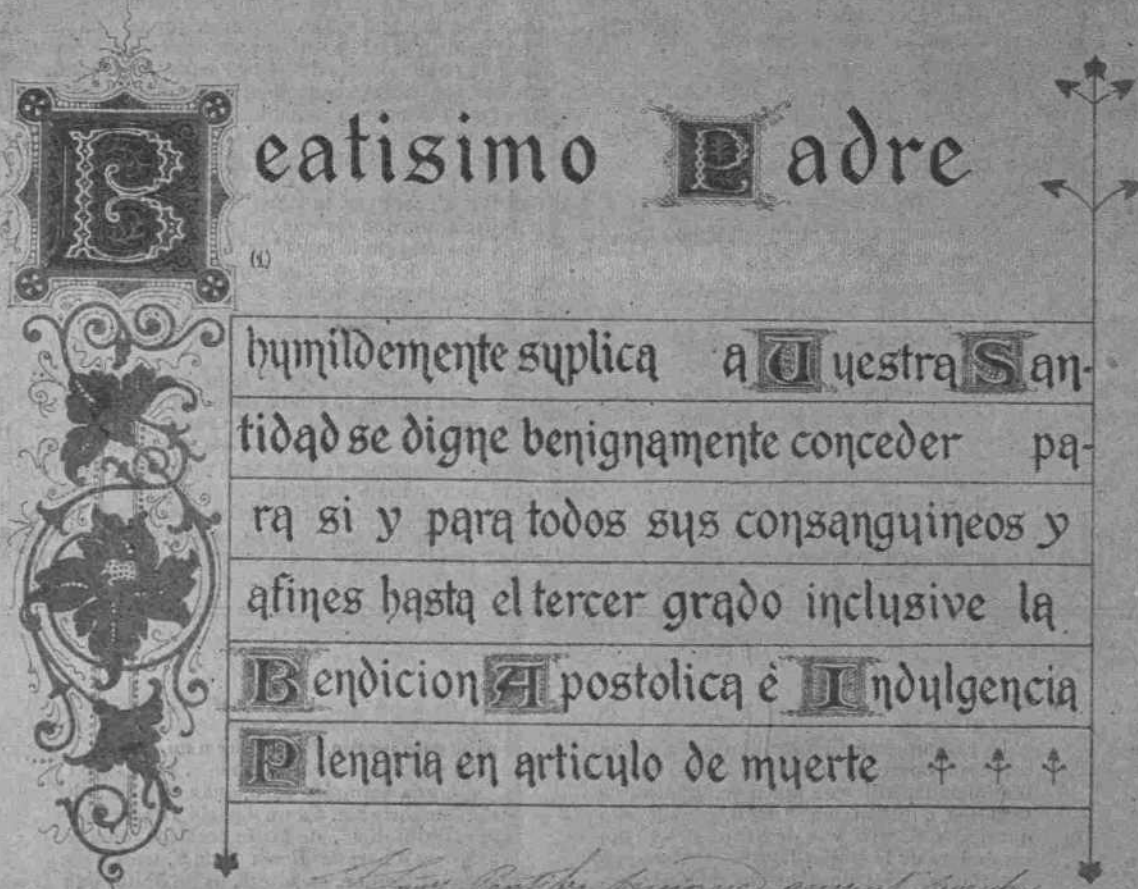
Ja ho saben, doncs, els presidents de mitings massa mogudets.

Quan vegin que les coses s'emboquen, campaneta pel cap, estirada d'orelles als més atrevits... y com qui posa oli en un llum.

¿Així estem?

Els lerrouxistes de Badalona anuncien pera'l dia de la

Qui no es beneit es perquè no vol

humildemente suplica a **U**estra **S**antidad se digne benignamente conceder para si y para todos sus consanguíneos y afines hasta el tercer grado inclusive la **B**endición **A**postólica é **I**ndulgencia **P**lenaria en articulo de muerte

*Alm. Pontifici benigne assensu pmissis
Del. ex. nrobus vaticanas del. 2. Augusti 1911
+ Augustus Tilly Archiep. Lacerone*

El gravat que tenim el gust d'oferir als nostres llegidors es reproducció d'una autèntica «Benedicció» del Sant Pare. Com poden veure, el tal document, extès ab tots els seus ets y uts, serveix no sols pera l'individu que'l sollicita (enviant per endavant a Roma de 6 a 12 pessetes, segons la classe de cartolina o l'esmerada impressió del cromo), sinó pera tots els seus parents fins al tercer grau. De modo que an aquell que tingui una familia molt numerosa la santa gracia li surt molt més «acomodo».

A pesar, doncs, de que, com queda demostrat, la Benedicció papal «val» ben poca cosa, LA CAMPANA DE GRACIA, en obsequi als seus feligresos, ha lograt adquirir un d'aquets documents ab el lloc del nom de l'interessat en blanc (1) pera que'ls que vulguin escriurehi el seu li posin sense compliments. Garantim l'eficacia pera tota la vida. L'efecte serà el mateix y no han de gratarse la butxaca.

feita major d'aquella pintoresca ciutat uns Jocs florals radicals.

Radicals, sí. Però d'un radicalisme tan raro que, segons el programa del certamen, que hem tingut ocasió de llegir, el poeta que obtingui la flor natural deurà oferir-la a una *señora ó señorita*, — paraules textuales — la qual serà proclamada REINA de la fiesta.

¡Vaia uns republicans, que encara pensen en reines!...

Nosaltres, en el seu lloc, la proclamariem *presidenta*.

O una cosa que potser encara seria millor.

¿Saben què?

Caudilla.

De retorn de Montserrat, don Emiliano Ambrosio ha portat una forquilleta y una cullereta de boix.

Ara don Ambrosio Emiliano se'n va a Suïssa.

¿Què portarà de Suïssa don Emiliano Ambrosio?

Don Ambrosio Emiliano diu que, de Suïssa, portaria una vaca..., si no fos que a l'Ajuntament ja hi té en Vinaixa.

Llissó d'Historia d'Espanya: —A ver, Miranius segundo... ¿Qué pasó en Numancia?

—No lo sé.

—¿Cómo, que no lo sabe? Hoy se queda V. sin comer.

—Ai, ai!... En Canalejas es más que un servidort y diu que tampoc ho sab.

Un diputat italià, el valent escriptor Guido Podrecca, acaba aixís la seva furiosa conferencia sobre Lourdes:

«Y, en fi, ¿com es que a Lourdes no s'hi veu mai un miracle dels evidents, com, per exemple, que un borni recobri l'ull perdut; que a un manco li neixi un bras nou, o que a un coix li enganxin la cama tallada?»

Nosaltres li direm a cau d'orella:

Això no ho fan per no fer mal als ortopedistes, que també s'han de guanyar la vida.

¿Què'n faria, en Clausolles, de tants nassos y orelles, y ulls de vidre, y brassos y cames de fusta com té a l'aparador?

D'un telegrama de no fa gaires dies:

«A Buñol hi ha hagut un desprendiment de terres que ha sepultat a molta gent. El govern hi envia cinc mil duros.»

Que diguin, doncs, que hi ha hagut dos desprendiments:

Un de terres y un de butxaca.

AVIS

El vinent dissabte,

19 d'Agost

NUMERO EXTRAORDINARI

de

LA CAMPANA DE GRACIA

L'actualitat en broma y en serio * Il·lustració esplèndida * Text abundant y escullit.

8 pàgines * 10 centims

Imprempta LA CAMPANA Y L'ESQUELLA
Carrer del Olm, 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.